

muştu

AYLIK KÜLTÜR DERGİSİ

Bu Sayıda

Tuncer ÇAĞLAYAN
Gülümser ALABAY
Selda KÂMILOĞLU
Ahmet AYTEKİN
Orhan GÜVENÇ
Eyyüp Burhan YEVKİL
Sabriye GÜRAY
Aytül TANIN
Mehmet ŞAHİN
Galip BOZER
Nebahat SARUÇ
Şahver EMRAĞ
Lütfiye OKUTAN
İrfan SÖKER
Eşref BİLGEHAN
Cahit ÜN
Aydın SİHAY
Emel CEYLANOĞLU
Ayten UYAN
Turgut ALABAY
Yurdanur GÖKTÜRK
Cafer GENÇ
Sevil KÂMILOĞLU
Işık BİRSÖZLÜ
Aziz Turgut ERYALAZ
Zafer ÖZAGİL
Güzin TOPLAR
Süleyman KOCA

SAYI : 4

NİSAN 1967

EDERİ : 100 KRŞ

MUŞTU

ATATÜRK GENÇLİK SARAYI
YAYIN KOLU ADINA :

SAHİBİ VE SORUMLU YÖNETMENİ :
FİKRET GÖLPINAR

YÖNETİM KURULU

BAŞKAN : Tuncer ÇAĞLAYAN
Başkan Yar. : Muzaffer BADRASLIOĞLU

Sekreter : Kemal AĞIR
Sekreter : Gülümser ALABAY

Aydın SİHAY
Saim ERDİNÇ
Orhan GÜVENÇ
Sevil KÂMILOĞLU
Güzin TOPLAR
Aytül TANIN

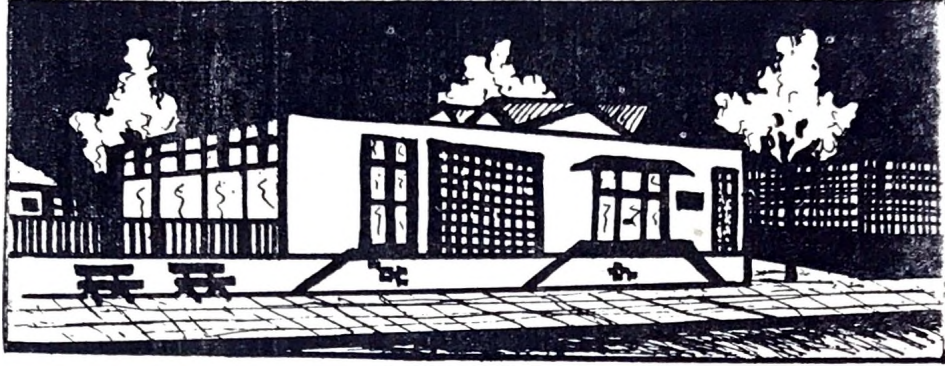
Kompozisyonları Çizen .
Aydın SİHAY

İlânlar anlaşma yolu ile alınır. Gelen yazılar
basılsın, basılmasın geri verilmez.

ADRES : Atatürk Gençlik Sarayı Yayın Kolu

A D A N A

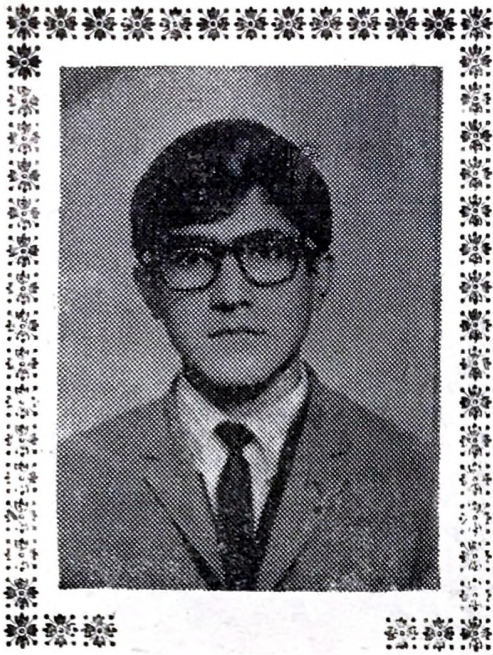
DİZGİ ve BASKI
ZEMİN MATBAASI
Karasoku 99 Sokaktaki Uysal Pasajında
Telefon : 2342 — ADANA

MUŞTU'DA GÖREVLİ ÖĞRENCİLER

Tuncer ÇAĞLAYAN
Osman AVCI
Ruhtan Yazıcı
Vehbi ÖZCANOĞLU
Muzaffer BADRASLIOĞLU
Mehmet ŞAHİN
Kurtuluş AKPOLAT
Kemâl AĞIR
Galip BOZER
İrfan SÖKER
Gülümser ALABAY
Sevil KÂMİLOĞLU
Serap GÖNEN
Orhan GÜVENÇ
Elçin KÜRŞAT
Tarık GÜLMEN
Aytül TANİN
Fatma ŞAHİN
Yıldız ANAR
Güzin TOPLAR
Osman PAKSOY
Necmi YURDAKUL
Ali FAKILAR
Selver PARLAK
Berrin ATAKAR
Ferhan İRTEN
Aydın SİYAH
Saim ERDİNÇ

Adana Erkek Lisesi
Adana Erkek Lisesi
Adana Erkek Lisesi
Adana Erkek Lisesi
Erkek Sanat Enstitüsü
Erkek Sanat Enstitüsü
Erkek Sanat Enstitüsü
Ticaret Lisesi
Ticaret Lisesi
Ticaret Lisesi
Kız İlköğretmen Okulu
Kız İlköğretmen Okulu
Kız İlköğretmen Okulu
Özel Çukurova Koleji
Özel Çukurova Koleji
Özel Çukurova Koleji
Adana Kız Lisesi
Adana Kız Lisesi
Adana Kız Lisesi
İsmet İnönü Kız Enstitüsü
İmam Hatip Okulu
Karşıyaka Lisesi
Özel Adana Koleji
Özel Ata Koleji
Özel Ayas Koleji
Özel Ayas Koleji

O' nun ARKASINDAN

Tuncer ÇAĞLAYAN

Adana Erkek Lisesi

Geçenlerde bir arkadaşımızı yitirmiştik. Hüseyin'i... Sessiz gemi örneği. Çok acı olmuştu gidişi onun. Yoktu o artık, varlığından on dakika sonra. Yıllar boyu anılar bırakmıştı geride. Biz üzüldük ona, gideceğimiz yere gittiği için. Üzüleceğiz, biz de gidinceye dek. O şüphesiz rahat şimdi. Sonsuzluğun sırrına kavuştuğu için. Ama yaşamak için doğmuştu oda bizim gibi. Arkasında bıraktığı avuç avuç gözyaşı, kederli kalpler, onu sonsuz yaşama kavuşturmak istiyordu o an. Ama olamazdı, dönmeyen salt yol orası idi. Ne diyordu Yahya Kemal:

«Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
«Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.
«Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol:
«Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.
«Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli,
«Günlerce siyah ufka bakan gözleri nemli.
«Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu!
«Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu!
«Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler;
«Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler.
«Bir çok gidenin herbiri memnun ki yerinden,
«Bir çok seneler geçti dönen yok seferinden.»

Varlığı ölür insanın. Ama çok şeyler kalır geride. Gözyaşı, keder ve yığın yığın anı. Mendil sallanmaz, kol sallanmaz; ama gözyaşı dökülür, elem duyulur.

«Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.»

Evet, bir çok gemiler kalkmıştı şimdiye dek bu limandan. Hüseyinde gitmişti o gemilerin yanına. Değeri kalmamıştı geride bıraktığı hiç bir şeyin. Bir gün nöbetçi idik okulda. Büyük kapıda duruyorduk. Hüseyin gelmişti kapıya, içeri girmek için. Bırakmadı Recai. «Yasak» dedi. Çekildi gitti üzgün üzgün o da. Kapalı salondaydık bir gün. O da geldi. Şöyle çağırdı Ahmet onu. «Meymandar köyünden Mavra Musa oğlu Hüdaverdiii..» Oysa Hüseyin gelmemişti. Gitmişti. Hiç bir şeyin değeri yoktu artık. Giysinin, kitapların hiç bir şeyin. Şöyle demişti Yunus Emre onun gibiler için:

«Mal sahibi mülk sahibi

«Hani bunun ilk sahibi

«Mal da yalan mülk de yalan

«Var birazda sen oyalan»

Neyin sahibi idi Hüseyin? Hiç bir şeyin Salt olarak bir küme toprak onun sahibi olmuştu. Hepsi bu. Bütün yaşamın sonucu..

«Hani bunun ilk sahibi»

Hiç bir şeyin sahibi değildi o artık. En gerçek hak olan yaşam'ın bile. Son ve sonsuz yatağında rahat uyu Hüseyin! Sen bizimle berabersin ölmedin Bizim anılarımızla yaşayacaksın. Bizimle öleceksin sen. Bilmiyoruz özlüyormusun yaşamı. Ama biz seni özlüyoruz. Sende özlüyormusun sevdiklerini? Bakın ne söylüyor Ozan:

«Bir sonsuz rüyaya açılmış gözleri

«Yummayın yummayın kirpiklerini

«Kim ondan çok hayatı özler

«Çağırıyor çağırıyor sevdiklerini»

Biliyormusun acaba baş ucuna neden toplandıklarını mezarında Ve devam ediyor Ö. Bedrettin:

«Bitmiyor ruhunda kederler niçin

«Kaybolmuş gözünde hayaller için

«Bilmiyor bilmiyor ölüsü için

Başının ucuna geldiklerini»

Devamı sayfa 20 de

ÖĞRETMEN

GÜLÜMSER ALABAY

Kız İlköğretmen Okulu

Adana Kız İlköğretmen Okulunda 16 Mart 1967 tarihinde Türkiye'de öğretmen okulları açılışının 118. yılı dolayısıyla öğretmenliğin önemini belirten bir açış konuşması:

«Öğretmenlik öyle bir meslek ki. onunla boy ölçüşebilecek ve onun gücüyle karşılaşılabilir hiçbir meslek tanımıyorum. Çünkü o, kendini tümüyle ulusuna, yurduna ve yaşamını yoksunluk pahasına da olsa feda edip çırpınırdaki çırpınır... Öğretmen bir yurttaştır. Öğretmen bir yorumcudur. Olgun ve engin yaşamı ile o, gençlere iyiyi, doğruyu ve güzeli göstermek için didinir. Öğretmen bir kurucudur, İleri medeniyet değerlerini işler. Bir kültür aktarıcısıdır. O, kişilere daha değerli zevkler, daha sağlam düşünüş tarzları, daha olumlu hareketler ve üstün bilgi yollarını gösterir. Öğretmen bir plâncıdır, reform ve inanç adamıdır.

Neler yapmaz ki toplumun yararı için «öğretmen» denen kişi. Tüm ereği insanlık için değil mi? Bu nedenledir ki «altın söz» kavramına ermiş bulunan özdeyişlerden binlerce demet sunulmuştur bu kutsal mesleğe. Atatürk der ki:

«Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmenden, eğitimden yoksun bir millet, daha millet olma yeteneğini kazanamamıştır. Ona, sıradan bir kütle denir, millet denemez. Bir millet olabilmek için, ne olursa olsun öğretmenlere, eğitimcilere ihtiyaç vardır.»

Sultan Mehmet'i «Fatih», Mustafa Kemal'i «Atatürk», İdil Biret'i «Harika Sanatçı» şöhretlerine kimler ulaştırmıştır acaba? Tevekkeli dememişler:

«Öğretmenlik, tüm sanatların en gücü ve tüm ilimlerin en derinidir.» diye.

Ne türküler, ne ezgiler, ne öyküler söylenmemiştir bu meslek üstüne..

Bakın, ilk çağa bakın.. Öğretmen atla, çadırla, açık tiyatrolar, felsefeler ve destanlarla var.

Bakın, ortaçağa bakın... Öğretmen, padişahların zaferlerin de, rönesansın ışıklarında, reformun parıltılarında var.

Bakın, yeni çağa; yeni çağda yeniler dağının doruklarında öğretmen var.

İnsanlığın sütözü, insanlığın yaşama gücü, insanlığın yarına kalma, varma, olma gündüzü ÖĞRETMEN. .

Tanrıya binlerce şükürler olsun diyorum seni armağan ettiği için beşere.

«Gözlerimin önüne sayısız adam gelir.
«Her biri diğerinden daha büyük isimler
«Her biri bir alanda göklere dek yükselir.
«Önderler, sanatçılar, düşünürler, hekimler,
«Hepsi senin eserin...»

Tek çocuklarının iyi bir meslek sahibi olmasının verdiği huzur bir aileyi ne kadar mutlu eder Oysa öğretmen binlerce kişi yetiştirir. Onların yükselişlerinde ve başarılarında kendini görür ve kıvanç duyar.

O, tümüyle varlığını insanlığa adanmıştır. Bir ananın çocuğunun üzerine titizlikle titrediği gibi o da milyonlarca varlık için hiç bir karşılık beklemeden her türlü güçlüklerle, karanlıklarla çarpışır.

Devamı sayfa 21 de

D Ö N M E

Dönme istemiyorum
Biliyorum döndüğüm zaman ne olacağını
Gözlerini görmek istemiyorum,
O her zaman gülen siyah gözlerini,
Gözlerine bakınca,
Seni hemen affedeceğimi biliyorsun,
Dönme istemiyorum.
Biliyorsun döndüğün zaman ne olacağını
Bildiğim şu ki;
Yine insafsızca terkedeceksin.

Selda KAMILOĞLU
İsmet İnönü Kız Enstitüsü

HAYAT ve ÖLÜM

AHMET AYTEKİN

Özel Çukurova Koleji

O, köpüklü bir denizle beraber kabardı; kıyıyı kapladı, sonra denizle beraber çekildi. Kıyıyı kaplayışı geçti... Çekilişi kaldı.

MEVLÂNA

İçin için sızan, birbirini takip ederek çıkan gözyaşları kirpikleri ıslatarak yüz hatlarından damla damla bazan aynı, bazan ayrı yoldan göç ederler. Hicran ve bedbinlikle sızlayan kalb arzu ettiği herhangi bir isteğine kavuşamaz, bitmek tükenmek bilmeyen ıstırap onu alev alev yakar, dünyayı dolduran çimenlikler ona dar gelir. Kavuşulmayan hülyalar, çözülmeyen muammalar onda toplanır. Sabah rüzgârının nazik eşisine dayanamayan hayat defteri yapraklarını rüzgâr'ın seyrine bırakır. O defter ki, hayattan bir an bırakmayarak bazan siyah, bazan beyaz, bazan da elvan türlü renklerle süslenmiş hatıralar kaydeder.

Hayat; Ana kucağı, okul ocağı, gençlik çağı bir bahar gibidir. Çiçekler renk renk, insanı mest eden kokular saçar. İnsan ömrünün bu kısmı, bazan yetişmesinde büyük emeller beklenen bir tomurcuk, bazan solacağından korkularak üzerinde titizlikle durulan bir gül, bazan da kan ve vatan uğrunda köpüren kanıyla boğuşmayı arzulayan bir fedai olur.

Senenin bahar mevsimi ise, bir dilberin dudaklarından dökülen kelimeler kadar nazik, fidan çağındaki iştah ve neşe içerisinde büyüyen bir delikanlı kadar gümraktır. Nihayet güzelliğin timsali olan ilk bahar, genç kızın yuva kurmak için al-yeşil tül ve tülbentlerle ana evinden ayrıldığı gibi yerini yaz mevsimine terkeder. Artık türlü renklerle bezenmiş çiçeklerle yavaş yavaş meyva olmağa, rüzgâr'ın tesiri ile durmadan rakseden yapraklar olgunlaşmağa yüz tutar. Yıldızlarla süslenmiş mehtaplı geceler, yeşil renge bürünerek uyuyan denizler, bitmeyen bir ağıtla haykırırcasına göz yaş döken çağlayanlar, öksüz bir yavru gibi ses-

sizlikler içinde ağlayan nehirler bu mevsim de sessiz ve mütebessimdirler. Sıcakın tesiriyle meyveler yetişip hasat zamanını yaklaşıtırlar. Haziran ve Ağustos aylarının harareti; gülünden ayrı yaşayan ve vuslat şerbetini içemiyerek hazine hazine inleyen bülbülün sarardığı gibi, bütün yeşillikleri, sarartıp soldurmaya başlar. Boşalan tarlalar solan yapraklar, sararan gül yüzler sonbaharın gelişini bir türlü duymak istemeyen kulaklara fısıldar, haber verir. En nihayet kış gelip yüksek dağlara kar serpelediği gibi, yaş ilerledikçe simsiyah saçlar yavaş yavaş ağarmağa başlar, siyahla beyaz ilâhi bir sırda yer değiştirir ve kalemimin yazmak istemediği kelime ağızlarda çok çok dolaşmağa başlar. ÖLÜM

Gözlerde acaip bakışlar, yüzler tanınmaz hale gelmiş, kulaklar işitmiyor, vücut dinmemesiye bir sızı içerisinde. Heyhat!.. Hayatın bu kadar çabuk geçeceğini hiç tahmin etmemiştim. Şair diyor ki:

«Bu dünya böyle devam ederde,
«Acep döndüğünün farkında mıdır?
«İnsan ömrü bir sadmeyle biter de,
«Acep öldüğünün farkında mıdır?»

Borneo'da kafa avcılığı

Borneo yerlilerinden Dayaklar eskiden kafa avcılığına meraklıydılar. Düşmanlarının kafalarını saklar, evlerinin en seçkin yerlerine asarlardı. Bu onlar için büyük iftihar vesilesiydi. Şimdi artık kafa avcılığı idarenin baskısıyla ortadan kaldırılmışsada, eskiden kalma kafalar hâlâ saklanır. Bununla beraber sık ormanlık kesimlerde yaşayanların genede kafa avcılığından vazgeçmediği söylenmektedir.

Pastoral Senfoni

Vazar : Andre Gide

Kitap Fransa'da Juralarda küçük bir kasabanın protestan rahibinin tuttuğu iki hatıra defterinden ibarettir.

Rahip ince ruhlu, duygulu bir insandır. Günün birinde dinsel ödevini yapsın diye ölmüş olan yaşlı bir kadının evine çağrılır, o ölüye karşı yapılacak bütün vazifelerini bitirdikten sonra evde Gertrude adın da 15 yaşlarında kör bir kızcağzın bulunduğu görür, bu zavallı kızın ne annesi ne de babası vardır.

Ayrıca Gertrude'yi evlât edinen kadın sağır olduğundan onunla hiç konuşmamış bu yüzden kızcağzı düşünce bakımından da gelişmemiştir. Rahip Gertrude'yi alır ve ailesinin içine sokar, Gertrude'yi hayata bağlamak için elinden gelen her şeyi yapar. Ona körlere mahsus alfabeyle okumayı, müzik sevgisini ve org çalmayı öğretir. Artık pazar günleri kilisenin organına Gertrude çalmaktadır.

Beri yandan günden güne gelişen ve güzelleşen Gertrude'ye karşı manevi babası olan rahibin beslediği duygular yavaş, yavaş saflığından ve duruluğundan kaybetmeye başlar. Rahibin bu davranışları karısının

gözünden kaçmadığı gibi oğlu Jacques ile din görüşü yüzünden olan aralarındaki gerginliği bir kat daha attırır. Bu sırada aile hekimlerinin verdiği bir haber rahibinin içindeki duyguları daha da kamçılar.

Gertrude küçük bir ameliyat neticesinde görme hassasına kavuşacaktır.

Nihayet ameliyat başarı ile yapılır, artık Gertrude'nin gözleri açılır Jacques hastahane de Gertrude'ye içerisinde oldukları hayatı bütün teferruatı ile anlatır, kendisinin mezhebi olan Katolik mezhebine girmesini söyler ve kendisi de bir manastıra kapanır.

Dünyayı ümit ettiğinden başka gören Gertrude büyük bir kararsızlık içerisinde. İçilde okuduğu şu iki söz onu fazlasıyla ilgilendirmektedir:

«Kör olsaydınız günahınız olmayacaktı» Şu halde kendisi günahkârdır. Diğerisi ise «Günah canlandıysa ölmelidir». İşte Gertrude bu son sözden dolayı hayatına kıyar.

Rahip ise oğlundan ve Gertrude'den ayrı kalmanın verdiği ızdırapla kasabayı terkederek, hayatı boyunca bu acılarla yüreği dağlanır.

NE DİYE

Çiçek sundum
Baharımdan
Beni anlasın diye
Aldı kokladı
ve güldü
Ahmaksın diye

Mektup yazdım
Bir kaç sayfa
Okusun bilsin diye
Aldı okudu
Ve yırttı
Delisin diye

Testisini kıldım
Pınar başında
Kızgın bağırsın diye
Kızmadı
Gözüme baktı
Cahilsin diye

Anamı yoliadım
Evlerine
Varsın istesin diye
Konuştu
Konuştular
Beklesin diye

Gayrı yoluna durdum
Çektim elinden
Evime varsın diye
Bağırdı nazlandı
Sonra sarıldı
Canımsın diye

Eyyüp Burhan YEVKİL

GÜNEŞİN

- Dünyadan uzaklığı
149.500.000 km.
- Yarı çapı 695.000
km.
- Hacmi; Dünya'nın
330.000 katı
- Kütlesi; Dünyanın
1.300.000 katı
- Yoğunluğu; Suyun
1,41'ü

MÜKÂFAT

Sabriye GÜRAY

Adana K z Lisesi

Gazetede ki küçük ilânlara, tasalı, tasalı bakıyordu. Tümünde de başka başka konular olan ilânlardı bunlar. Tamam işte, sonunda aradığını bulmuştu;

«Bayan sekreter aranıyor. Eti Sineması çıkış kapısı karşısı Çalış Han 1/20 Beyoğlu. Müracaat Avukat B.K.»

Okuduktan sonra, memnun bir tavırla arkasına yaslandı. Tatlı bir hayâl alemine yuvarlandı. Yarın, buraya gidip işe talip olduğunu söyleyecekti. Becerikli bir kızdı. Burasının ünlü bir iş hanı olduğunu duymuştu. Bir avukat yanında çalışmak.. Hem de dolgun bir ücret... Bundan iyisi can sağlığı idi. Hayâllerle sedirin üstünde uyuyakaldı. Bütün gece düş'ünde bununla uğraştı. Liseyi bu yıl bitirmişti. İlk kez iş arıyordu. Çalışmak zorunda idi. Çünkü hayatta bir tek ağabeyi vardı Oda, kendisi yatılı bir okul da iken, tahsil için İsviçre'ye gitmişti. Bir iki mektuptan sonra onu da kaybedince, hayatla mücadelede yalnız başına kalmıştı. Ah., ne olurdu şimdi ağabeyi yanında olsa idi. O zaman belki tek arzusu olan tahsilini tamamlamak imkânını bulurdu. Kader. Ne denir ki?..

Güneş ışıkları kapalı perdelere isyan edercesine, kenarlardan içeriye sızıp, genç kızın yüzünde ışık oyunları yapmağa başladı. Berrin bu oyunlara fazla karşı koyamadı. Gerind'i, esnedi. Uykudan mâhmur gözleri saate takılınca, yattığı yerden öyle bir fırladı ki, tek arkadaşı Fındık, uyanıp havlamaya başladı.

Saat sekizdi. Ne kadar erken gitsem, o kadar iyi olur diye düşündü. Üzerine bir atek, blüz geçirdi. Saçlarına bir iki tarak

darbesi vurdu. Ayaklarına düz spor pabuçlar giydi. Kahvaltı etmek aklında bile değildi. İşte şimdi sokakta idi. Bu durumu ile o kadar saf ve tatlıydı ki, bu yaşa kadar ona gülmemiş olan talih bile gülümsemekten kendini alamadı. Yollar işine giden bir sürü insanla doluydu. Berrin, bunlara gülümsiyerek baktı. «Eğer talihim yardım ederse yarın ben de onlar gibi, iş sahibi olacağım» diye düşündü.

Saat dokuza geliyordu. Adımlarını sık laştırdı. İşte Çalış Hanın kapısında duruyordu. Birden içine bir ürkeklik geldi. Hele bekleme salonunda kendisinden önce gelmiş olan beş altı bayan görünce, müthiş bir panik duygusana kapıldı. Fakat içinde bulunduğu durumu düşünüp sessizce içeriye girdi.

Gelenler sırayla içeri girip avukatın yardımcısı ile görüşüyor, sonra tekrar dışarı çıkıp sonucu bekliyorlardı. Sıra Berrine geldi. Kalktı kapıya doğru yürüdü. Sırası kendisinden sonra olan, genç, fakat zayıf, yüzü çektiği acıların çizgileri ile işlenmiş bir kadındı. Berrin kalktığında o da kalkmıştı. Ama o çıkış kapısına doğru yöneldi. Fakat ne o? Kadın sendeliyordu, düşecekti. Berrin hemen koşup onu tuttu.

— Galiba rahatsızsınız hanımefendi, bakkın renginiz nasıl sararmış.

— Hayır, hasta değilim. Fakat bir aydır işsizim. Ben ve bir yaşındaki oğlum için bir ay işsiz olmanın ne demek olduğunu anlıyamazsınız. Başımın dönmesi açlıktan olacak. Nereye başvurdumsa olmadı. Sön ümidim burası idi. Fakat sıra size gelipte içeri girdiğiniz zaman bütün ümidimi kaybettim. Elbette benim yerime sizin gibi enerjik ve hayat dolu bir kimseyi işe alırlar.

Berrin'in gözleri doldu, içi titredi. Gözlerinin önüne bir yaşlarında mini mini bir yavru canlandı. Ellerini Berrin'e uzatmış, gözleri dolu, dolu bir hayal. Bir an durdu. Elindeki sıra numarasını kadına uzattı. O nu öne doğru itti. Kadın şaşırdı. Kekeliyerek ancak:

— Teşekkür ederim, diyebildi.

Devamı sayfa 21 de

DÜNYANIN YEDİ HARİKASI

Hazırlayan : AYTÜL TANIN
Adana Kız Li-esi

(Geçen sayıdan devam)

MAUSOLOS'UN MEZARI :
Karya kralı Mausolos'un mezarı olan bu mimarlık eseri Güney Batı Anadolu'da Halikarnasta bulunuyordu. Mezar kralın ölümü üzerine karısı kraliçe Artemis tarafından M. Ö. 4. Y. Y. da Yunan mimarlarına yaptırılmıştır. Çağının en başarılı mimarlık örneklerinden sayılan bu anıt, dikdörtgen bir kaide üzerindeki iyon tarzı sütunların taşıdığı piramit biçiminde bir çatıdan meydana gelmiştir. 42 m. yükseklikteki bu binanın tepesinde, dört atın çektiği bir arabanın içinde kral Mausolos ile kraliçe Artemis'i gösteren bir heykel vardı. 1800 de İngiliz arkeologları anıtın bazı kalıntılarını buldular. Bunlar bugün, Londrada, British Museum'dadır.

ARTEMİS TAPINAĞI : Anadolu'da Efes şehrinde, eski Yunanlılar tarafından tanrıça Artemis için yaptırılmıştır. Bu

tapınağın ancak bazı kalıntıları günümüze dek gelebilmiştir. Tapınak, çeşitli Asya şehirlerinden gelen ünlü sanatçıların 120 yıllık çalışmaları sonunda M. Ö. 430 yılında tamamlanabilmiştir. Toprağın içinde Artemis'in bir heykeli vardı. Halk bu heykelin gökten indiğine inanır, şehrin iki kez düşman istilasından kurtulmasını onun varlığına yorar. Bu değerli eser'in, M. Ö. 365 te B. İskender'in doğduğu gece, geleneklere uyularak yakıldığı sanılıyor.

RODOS HEYKELİ : Yunanlıların güneş tanrısı Helios'un heykeli olan bu muhteşem eseri M. Ö. 280 yılı sıralarında Rodos halkı yaptırmıştır. 35 m. yüksekliğinde olduğu tahmin edilen bu tunç heykel Rodos limanının ağzında bulunuyordu. Efsaneye göre gemiler ayaklarının arasından geçirdi. Heykel M. Ö. 224 te bir dep-

remde devrilmiş yıllarca böyle kalmıştır. Aşağı yukarı bin yıl sonra Araplar heykeli satın alıp eritmişler ve maden olarak kullanmışlardır.

İSKENDERİYE FENERİ :
Mısırda İskenderiye limanında ki bir adacıkta bulunan bu feneri M. Ö. 309 246 yılları arasında 2. Ptolemeaios (Batlamyus) yaptırmıştır. Beyaz mermerden meydana gelmiş olan fener binası kat kat kuleler biçiminde 140 m. kadar yükseliyordu. En üst kulede, denize karşı olan pencerelerin arkasında, geceleri sabaha kadar ateş yakılır, gemilere yol gösterilirdi. B. İskender, İskenderiye şehrini kurduğu zaman fenerin bulunduğu oda ile şehri, denizin doldurması ile meydana gelen bir yolla bir birine bağlamıştı. Fener binası M. S. 1300 de bir depremde tümünden yıkıldı.

Boomerang Nedir?

İlkel insanların icat ettiği silâhların en ilgi çekici olanı Boomerangdır. Yalnız Avusturalya'ya mahsus olan yay biçimindeki bu ilkel silâhın uzunluğu 60 sm. ile 120 sm. arasında değişir. Bir yanı düz, öbür yanı yuvarlak, ucu sivridir. Boomerangın başlıca özelliği atan kimseye geri gelmesidir.

Avusturalyalı yerliler avlanma, savaş ve eğlence için ayrı ayrı boomerang kullanırlar. Atana geri dönen boomeranglar daha çok eğlence maksadiyle kullanılanlardır. Yerliler bu silâhı büyük bir başarıyla kullanırlar. Bir yerli boomerangı ile 120 m. uzaktaki küçük bir hayvanı ikiye bölebilir.

ELEKTRİK

Fizik dersinde idi. Self İndüksiyon anlatılıyordu. Öğretmen İndüksiyondaki elektrik akımının çok yüksek olduğunu bir insanı derhal öldürebileceğini söyledi. Bunun üzerine CAHİT AKSOY :

— Peki efendim, bütün sınıf elele tutsak, birimizde makaranın toplacını tutsak, hepimizden de akım geçer mi?

Öğretmen:

— Ha... Bir deneyin bakalım. Ne olacağını o zaman hepimiz de öğreniriz.

Sonsuzluk İçinde Ben

Şimdi iyiden iyiye anladım,
Yalnızlığımı.
Yıllar geçer yaş ilerler,
Ömür biter.
Gidenler geri gelmezmiş...

Sönen yıldızlara özlem duyuyorum.
Şafakla beraber.
Karanlıklar ne güzel, sonsuzca.
Solan çiçeklere seni soruyorum.
Kuruyan dallarda hayat olmazmış.

Yeter artık, yollar, yollar,
Uzadıkça uzayan yollar.
Ölüm hasret, ayrılık özlem,
Gurbet sonsuz, sonsuzca,
Yollar bitmezmiş.

Giden gelmez.
Ağlayanlar gülmezmiş.
Kararan ruhlar sabah,
Sabah nedir bilmezmiş,
Gece yok, gündüz yalan,
Evren, evren bitmezmiş.

Sıcak sonsuzlara duyduğum özlem.
Ruhumu okşayan çam kokuları.
Neden sonsuzluğa uzanıyorum?
Neden yalnızlığa özlem duyuyorum?
Her yolun sonunda gurbet var.
Her kavşak başında bir ayrılık.
Kaderde bu da varmış.
Gelene hasret, gidene özlem,
Benim alın yazım da böyle yazılmış.

Mehmet Şahin
Erkek Sanat Enstitüsü

TASVİR

Kompozisyon dersinde öğretmen:
— Her öğrenci cebindeki tasvir etsin,
dedi.

Sınıfın en tembel ve haylaz öğrencisi
cebindeki iki kelime ile tasvir etti. «İki
delik»

Çukurovalıyım

Çukurovalıyım dostum Çukurovalı,
Kalbim pamuk yığınları kadar ak,
Mevsim yeni dünya, portakal kokar
Kanım Çukurova kadar sıcak.

Saçlarımı meltem rüzgarları okşar.
İçim Akdeniz kadar berrak
Ne kadar şen, ne kadar temiz
Gözlerimde uçuşan hayâllere bak.

Çukurovanın her mevsiminde bahar,
Gel, gelde sende bir üzüm kopar,
Gel, gelde sende Kadırlılı ol istersen
Ellerimde Portakal, cebimde pamuk var.

Turunç yapraklarında, pamuk dallarında,
Bir yığın paramız olsun seninle.
Tarladan pamuk, başak, sahilden balık midye
Bahçelerden portakal toplayalım gel.

Galip BOZER
Adana Ticaret Lisesi

DENİZ, MEHTAP VE MÜZİK

Sahile çarpıyor dalgalar haşin haşin
Mehtap düşüyor denize pırıl pırıl
Bir plâk dönüyor derinden
Hadi gel dansedelim
Deniz mehtap ve müzik
Hepsi birleşmiş onların
Bir tek kuvvet gibi
Kutlayalım bu mutlu günü
Bu evren bu düzensizlik
Hepsi bizim için mi sanki
Bak bir melodi çalıyor acı acı
Mutsuz çevrede mutsuz kişilerin serenadı
Vâls yapalım çılgınca
Dönelim daha dönelim yine dönelim
Ne
Baş dönmesimi
Bu güzel müzikle bu güzel gecede
Baş dönermi
Cici aptalım

Nebahat SARUÇ
Kız İlköğretmen Okulu

Kurşun Kalem Nasıl Yapılır

Kurşun Kalem tahtalarının en iyisi se-
dir ağacından, en basiti çamdan yapılır.
Bu tahtalardan önce bir tabaka çıkarılır.
Bunun üzerine kurşunların yerleştirileceği
oluklar konduktan sonra, aynı şekilde ha-
zırlanmış ikinci bir tabaka bunun üzerine
yapıştırılır, makinelerde sıkıştırılır. Tah-
taların üzerinde kalemin önce üst yarısı,
sonra alt yarısı oyulur. Kalemler, çubuk-
lar şeklinde meydana çıkar. Sonra kalem-
lerin cilâsı yapılır ve üzerine gereken ya-
zılar yazılır. Kalemler kurşunlarının sert-
lik derecesine göre numaralanır.

Sert uclu kalemler «H» grubuna; yu-
muşak uclu kalemler «B» grubuna girer.
«HB» şeklinde numaralanmış olan kurşun
kalemler orta sertliktedir. Bu numaralar
«B1», «B2», «B3» diye yükseldikçe kalem
yumuşar; «H1», «H2», «H3», diye yüksel-
dikçe sertleşir. Yumuşaklık derecesi «B6»
ya kadar çıkan kalemler bile vardır. An-
cak bunlar yazı yazmaktan çok resim çiz-
mekte kullanılabilir.

MUTSUZLAŞAN EZGİLER

Eskiden bu kentte kahkahalar yükselirdi.
Umutsal kaldırımlarda yağmurlar yağardı.
Ezgiler, şiirler söylenirde mutluluktan yana.
Sen varken..,
Tüm mutsuzluklardan uzaktı bu kent.

Birgün alıp götürdüler, gülüşlerini bu kentten.
Benliğimi sensizliğe gömdüler.
Dört mevsimde ağlaştı anılarım.
Ağaçlar yapraklarını döktü kederlerinden.
Şimdi mutsuzluğu okuyorum insanların gözbebeklerinden.
Yanık ezgiler söylüyor kentin çobanları.
Kent siyah giysiler giydi sensizlikten.

Gittiğinden beri ezgiler sardı benliğimi.
Ağladım uzun, uzun,
Umutla bekledim bana dönmeni.
Oysa ki;
Varılmaz uçurum sonsuzluklarındaymış umutlarım.

Seni beklediğim yollar, yine boş.
Yine kapım kilitli.
Yine o bitimsiz yollardan,
Perişan dönüyorum odama.
Yıllarca;
Seni beklediğim günler gibi.

Şahver EMRAĞ

Kız İlköğretmen Okulu

HAKARET

ENDER ÇELİK, BEKİR'e «deve» demiş-
ti. Bekir, Ender'i nöbetçi öğretmene şikâ-
yet etti.

Öğretmen:

— Ender niçin arkadaşına böyle haka-
ret ettin?

Ender:

— Efendim «deve» sözü hakaret de-
ğildir ki.

Öğretmen:

— Nasıl değildir oğlum?

Ender:

— Peki efendim ben yolda gördüğüm
bir deveye «beyefendi» diye hitap etsem
hakaret sayılır mı?

Öğretmen:

— Hayır..

Ender:

— Görüyorsunuz ya efendim ben bu
beyefendiye hakaret etmiş olmuyorum.

Yaşamak

Umutlar besliyordum
Yeni yeni yeşeren
Tüm kederlerden uzak
Her dem seni arıyordum
Sen vardın yaşantılarımda
Teneffüs ettiğim hava
Seni hatırlatıyordu bana
Hasılı bütün kalbimde
Sen ve yeşeren ümitler vardı
Şimdi tüm kırıldı
Ümitler
Bir kat daha arttı
Kederim
Ben ben değilim artık
Sadece ölmek arzusu
Var içimde
Yeşermeden sarardı
Tüm anılar
Tüm umutlar
Sen ve yeşeren ümitlerin yerinde
Bu kez
Bir avuç kül ve
Ben varım

Lütfiye OKUTAN

Kız İlköğretmen Okulu

— Victor Lustig adın da bir dolandırıcının Eyfel kulesini iki kez sattığını,

— İngiltere kralı 8. Henry'nin ikinci karısı Anne Boleyn'in bir elinin altı parmaklı olduğunu gizlemek için daima eldiven giydiğini,

— Dünyanın en ağır kitabının «Parga» adında bir eser olduğunu ve 448 kg. geldiğini,

— Mata-Hari adının arapça olduğunu ve «sabahın gözü» anlamına geldiğini,

— Monte Karloda senede ortalama olarak elli kişinin kumar yüzünden intihar ettiğini,

— Avrupada en çok kör bulunan ülkenin İspanya olduğunu,

— Meşhur Amerikalı karikatürist Rube Goldberg'in herkesin aksine başının altına değil ayaklarının altına yastık koyarak uyuduğunu,

— 17. Y. Y. Almanyasında bir kadının evlenir evlenmez hayatının sohuna kadar yıkanmaktan vazgeçmesinin adet olduğunu

BİLİYORMUSUNUZ?

BATİYORUM

Parke taşlar arasında
Yürüyünce, seni görüyorum.
Fazla düşünüyorum bazan
Hülyalarda benim olduğunu görüyorum.
Sessiz sedasız bana geldiğini biliyorum
Güneş batıyor, yurdumda, sensiz
Benim güneşim doğuyor beraberiz.
Ateşinin sıcaklığında, her zaman olduğu gibi.
Parke taşlar bırakıyorsun bana
Üzerine basmak, ezmek için.

Eşref BİLGEHAN

Adana Ticaret Lisesi

TAŞKÖPRÜ

Hazırlayan :

İRFAN SÖKER

Adana Ticaret Lisesi

Güney Doğu ile Güney Batıyı birleştiren Taş Köprü Adana'nın en eski ve önemli tarihi eserlerinden biridir.

Bir çok devirlere ve hükümdarlara mal edilen yapıyı, Romalılara da uzanır. Bizans imparatoru JÜSTİNYANUS tarafından kurulduğu isbat edilmekle beraber ısrarla söylenmektedir. Adana müzesinde bulunan bir Yunanca kitabede köprünün büyük Yunan Mimarı Aksantios tarafından 4. yüzyılda yapıldığı bir benzerinin de Romada aynı tarihte tamamlandığı yazılıdır.

Köprünün uzunluğu 310 metredir. 21 gözü vardır. Gözlerinden üçü nehrin getirmiş olduğu alivyonlarla dolmuştur. Büyük kemerlerin arasında görülen küçük gözlerinde kaide-leri kumla örtülmüştür. Bu gözler nehrin kabardığı sırada suyun kolaylıkla akışının temini maksadıyla yapılmıştır.

Köprünün kemerleri yuvarlaktır. Ortasında görülen dar kısmın altına düşen göz mevcut gözlerin en büyüğüdür. Köprünün dar yerinden ancak iki araba yanyana geçebilirdi. Bu kısmın dar olarak yapılmasının sebebi mimarı yönünü'e, nehir suyunun kabarmasıyla köprünün heyeti umumiyesinin sürüklenmemesini önlemek içindir. Diğer bir sebep olarak da müdafaasının kolaylığı temin maksadiyle yapıldığı söylenmektedir. Köprü şimdiye dek bir kaç defa tamir görmüştür. İlk tamiri Osmanlı padişahlarından 3. Ahmet zamanında yapıldığı elde mevcut mahkeme kayıtlarından anlaşılmaktadır. Köprünün esaslı tamiri 1881 yılında Adana valisi bulunan Ziya Paşa tarafından yaptırılmış ve bu meyanda taş korkuluklarını da ilave ettirmiştir. Buna dair Mektupçu Nazımın köprü kenarına yazmış olduğu kitabede şöyle denilmektedir. Ziya Paşa yeniden yaptığı izbacesri-seyhani 1926 Ziya Paşadan 20 yıl sonra Adana'ya vali olan Bahri Paşada köprünün parke taşlarını yaptırmıştır. 1949 yılında köprünün esaslı bir şekilde onarımı yaptırılmış ve bunun içinde bir milyon lira kadar para harcanmıştır.

Bahtsız

Ne kadar ah çeksem dinmek bilmiyor sızım
Sanki çölde kalmışım o kadar yalnızım
Gülmek isterdim ama
Yüzü gülmiyen zavallı bir bahtsızım

Cahit Ün

Adana Erkek Lisesi

TEST

Hazırlayan :
Aydın SİHAY

1 — Aşağıda sorulan her soruya 4 cevap verilmiştir. Bunlardan birisi doğrudur. Doğru olanı bulunuz.

1 — Puccini, aşağıdaki Operalarından hangisini tamamlamadan ölmüştür?

a — La Boheme, b — Turandot, c — Tosco, d — Madama Butterfly.

2 — Berlinden başka hangi şehir askeri kuvvetlerle emniyete alınmış, bir duvar tarafından ikiye bölünmüştür?

a — Kudüs; b — Paris, c — Lefkoşe, d — Madrit.

3 — Yen, hangi memleketin parasıdır?

a — Şili, b — Çin, c — Japonya, d — İran.

4 — Napolyon hangi milleti «Dükkancılar Milleti» diye vasıflandırmıştır?

a — Almanları, b — İspanyolları, c — İngilizleri, d — İsveçlileri.

5 — Kopra nedir?

a — Bir yılan çeşidi, b — Hindistan cevizinin kurutulmuş eti, c — Asyada bir geçit, d — Siyamda küçük bir kasaba.

II — Aşağıdaki cümlelerin bazıları doğru, bazıları yanlıştır. Yanlışları ve doğruları bulunuz.

6 — Biyolojik bakımdan meleklerin var olmasına imkân yoktur. 0.

7 — Aspirin, tıp dilinde adı «asit asetilsalisik»dir. D.

8 — Filozof Eflâtun B. İskender'e 3 yıl hocalık yapmıştır. C.

9 — Soranya, Macarların ulusal dansıdır. Y.

10 — Paslanan demirin ağırlığında değişiklik olmaz. D.

III — Aşağıdaki soruların cevaplarını veriniz.

11 — Şimdiye kadar çevrilen filmlerin arasında en pahalıya çıkan hangisidir? Klop-utra

12 — Bankaların, müşterilerin sırlarını açığa vurmaları hangi ülkelerde kanunen ta-kibata uğramaktadır? İsviçre

13 — Patagonya hangi kıtadadır? Güney Amerika

14 — Amerika, Alaskayı kimden satın almıştı? Rusya

15 — Konuşmasını düzeltmek için ağzını çakılla dolduran hatip kimdir?

Cevapları gelecek sayıda.

Not : Yukarıdaki test'in cevaplarını doğru olarak bulup bize gönderenler arasın-da birine kura ile armağan verilecektir.

NASREDDİN HOCA'DAN

Emel Ceylanoğlu
Adana Kız Lisesi

Neşelenmek, gülmek, güldürmek bahis konusu olduğu zaman akla acaba Nasreddin Hoca'dan başka kim gelir.

Sadece fıkraları, sözleri gülmek, güldürmek için değil. Onlar da çok derin anlamlar gizlidir.

Merhumun Akşehirdeki üç tarafı açık olan mezarının dördüncü tarafıda ki duvarda bir kapı ve üzerindeki koca Kilit bizi ilk önce güldürdüğü gibi sonra derin derin düşündürür.

Nasreddin Hoca'nın fıkraları dünya memleketlerini dolaşarak bir çok devletlerin mizah Edebiyatına kadar girmiş, fakat içindeki nüktelerle kendini belli eder.

İşte bir fıkrası:

Bazı doktorlar uykusuzluğa açık havada dolaşmanın iyi geldiğini söylerler. Hoca bunu asırlarca evvel keşfetmiş olacakki, gece yarısı sokağa çıkarak dolaşmaya başlar. Subaşı hayret eder ve Hoca'ya dönerek:

— Gece yarısı sokakta ne arıyorsun.

Hoca:

— Uykumu kaçırdım, onu arıyorum, der.

Hocanın bir işi olur. Konuğundan çıkar gider.

Bir şahsın ona işi düşmüş olacak ki gelip gidip bakar. Bakar ki hâlâ gelmemiş, sinirlenir kapının üzerine şu kelimeyi yazar:

— Eşek...

Hoca dönüşünde bu kelimeyi görünce, gülelerek arkadaşlarına döner:

— İsmi yazmış, yazık imzasını atmayı unutmuş, der.

Devamı sayfa 15 de

Yağmura Özlem

Yine yağmur yağıyor,
Sağnak, sağnak...
Yine yollara düşmüşüm pür-
telaş.
Tüm insanlar bana bakıyor.
Islak pabuçlarıma,
Pardesüsüz oluşuma gülüyorlar.
Evlerin saçaklarından sular a-
kıyor.
Âşıklar buğulu cam arkaların-
dan,
Yağmur tanelerine gülümsü-
yorlar.

Sevinç çılgınlıklarıyla,
Öbek, öbek toplanan suda,
Koşuyor çocuklar.
Ve saçlarından yağmur tane-
cikleri süzülüyor.
Yine yağmur mu yağıyor?
Yitik sevilerime kavuşurum.
İmgelerim daha düzgün olur.
Yine yağmur mu yağıyor?
Erdemliye sağnak, sağnak...
Yollara düşmüşüm.
Seni arıyorum,
Ahh... Çocukluğum...

Ayten UYAN

Kız İlköğretmen Okulu

G E L

Seni düşünüyorum,
Gecenin karanlığında,
Gel!
Islak gözlerle, dağınık saçlarla,
Sırılsıklam, alev, alev,
Sevileri kucaklada
Gel!
Mutluluk getir bana yaşamından
Yitik ruhumu geri getir bana
Avuç, avuç, sımsıkı,
Donuk ellerime bırak.
Ne olur sen, yeter ki gell
Yalnızlığımıza eş, evrenince ışık
verdin.
Gel!..

Turgut Alabay
Adana Erkek Lisesi

Kuşlarla ilgili ilginç Bilgiler

— Deve kuşu, kuşların en irisidir; yalnız, uçmaz. Uçan kuşlar arasında ise, kanadlarını açınca en iri olan albatros; gövde bakımından en iri, en ağır olan, Güney Amerika da yaşayan bir cins akbabadır.

— Dünyadaki kuşların en küçükü arıkuşudur. 55 mm. uzunlukta olan bu mini mini kuş bir kaşığın içine rahatça sığabilir.

— Bazı kuşlar su içinde çok derine inebilirler. 50 m. derinliğe bırakılmış olan balık ağlarının içinden çıkan bir çeşit ördeğin, su içinde bu kadar derine inemediği meydana çıkmıştır.

— Kuzey Kutbu'nda yaşayan bir cins deniz kırlangıcı her yıl 32 bin km. uçarak Güney Kutbuna iner. Bundan başka, göçmen kuşlar arasında 2-3 bin km. uçabilenler vardır.

— Bir çok kuşların normal uçuşu saatte 30-60 km. arasındadır. Bu kuşlar av peşinde oldukları, düşmanlarından kaçtıkları zaman uçuş hızlarını rahatça iki katına çıkararak, saatte 60-120 km. bir hızla uçabilirler.

— Kuşlar arasında en hızlı koşan, Avusturalya da yaşayan, devekuşuna benzeyen bir çeşit kuştur. «Emu» adı verilen bu kuş saatte 50 km. hızla koşabilmektedir. Bundan başka, büyük bir hızla koşabilen kuşlar arasında, saatte 20-25 km. yol alanlar vardır.

— Kuşların ne kadar yaşadığı kesin olarak belli değildir. Çünkü kuşlar tabiatla serbest olarak yaşarlarken çeşitli kazalara uğrayarak, bir çok güçlüklerle savaşıp çabuk yıpranarak normal hayat sürelerince yaşıyamadan ölürlər.

— Dünyada on bin'den çok kuş çeşidi vardır.

— Bazı kuşların yuvaları yenilmektedir. Kırlangıç yuvası çorbası Çinliler'in en lüks yemeklerinden biridir. Bu çorba ancak güneydoğu Asya da yaşayan bir cins kırlangıcın yuvasından yapılır. Bu kırlangıçlar yuvalarını tükrükleriyle meydana getirirler. Tükrük zamanla donunca, yuva mika-
dan yapılmış küçük bir kaseye benzer. Çinliler, duvarlara yapışmış olarak buldukları bu yuvaları alır, çorbasını yapar, yerler.

NASREDDİN HOCA

Baştarafı sayfa 14 de

Bir gün Nasrettin Hoca kebabçı dükkânı önünden geçerken, eline bir ekmek alır, kebab pişirmekte olan adama yaklaşıp:

— Müsade etde, ekmeğimi dumanın üstüne tutayım, der.

Tabi red cevabı ile karşılaşır. Bunun üzerine Hoca:

— Kaç akçe istersen iste, yeterki ekmeğimi dumanın üzerinde gezdireyim.

— O halde on akçe ver!

diyerek kebabçı razı olur. Ekmeğini dumanın üzerinde gezdiren Hoca, akçe vermeden, çekip gitmek ister.

Akçesini isteyen kebabçı ile münakaşaya tutuşurlar İş kadıya dökülür. Olayı dinleyen kadı:

— Ücretini vermen lâzım, der.

Bunun üzerine Hoca keseyi çıkarır; akçeleri tırnk... tırnk... saymaya başlar ve dönerek:

— Ben kebabın dumanını aldım. Oda akçelerin sesini alsın, der.

AKŞAM VE BEN

Yine gamlı battı gün,
Ufukta yan yattı ölgün...
Rıhtımda gemi, sahilde kayık, martı,
Denizin çaresiz esir kuşları...
Ama çevreye birden neler oldu?
Nur söndü, gönle karalar doldu...
Umut, hayal ağaç ve renkler soldu
Rıhtımda gemi, sahilde çakıl, martı gözden
kayboldu.

Yurdanur GÖKTÜRK
Adana Kız Lisesi

Bilmem Biliyor musun ?

Dur ilham perisi nereye uçuyorsun?
Dizilerin damla damla kanatlarından akıyor.
Bırak sevgiliye gitmeyi, o doğuştan şairdir.
Yalnız benim gibi zavallı şairler senin eline bakıyor.

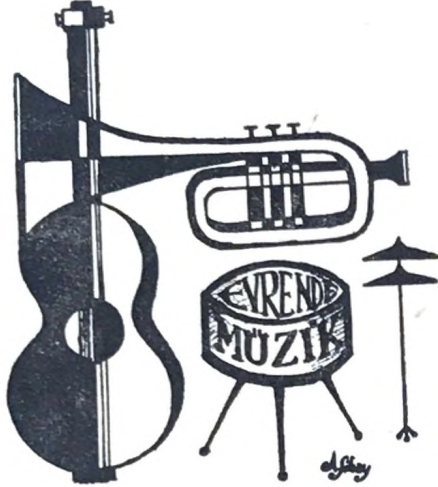
Sevgilinin solmayan gülleri hiç kaybolmayan mehtabı varmış
Oysa bilirsin ki ben ikisine de yıllardır muht.cım.
Ben ki Cenap Şahabettin'in en çok acıdığı insanım.
Ben ki şair geçinirim yıllardır oysa ac'ım.

Cafer GENÇ
Özel Çukurova Koleji

MÜZİK

Hazırlayan :
Sevil KÂMİLOĞLU

„Sandpipers” topluluğunu üne kavuşturan, çok sevilen aşağıdaki melodiyi, bu kez de İspanyol şarkıcısı „Nino de Murkia” dan dinliyoruz.

Monkees topluluğunun, sevilen ve listelerde olan son melodisi

I'm A BELIEVER

I thought love was anly true in fairly tales
And for someone else but not for me
Love was out to get me
Thats the way it seemed
Dissap point ment haunted all my dreams

Then I saw her face
Now I'm a believer
Not a trace of doubt in my mind
I'm in love
I'm a believer
I couldn't leave her if I tried

I thought love was more or less a gi-ven thing
Seemes the more I gave the less I got
What's the use in tryin
All yov get is pain
When I needed sunshine I got rain

Guantanamera

Yo soy un hombre sincero
De donde crece la palma
Yo soy un hombre sincero
De donde crece la palma
Echar mis versos del alma

Guantanamera guajiro Guantanamera
Guantanamera guajira Guantanamera

Mi verso es de un verde claro
Y de carmin encendido
Mi verso es de un verde clara
Y de un carmin encendido
Mi verso es un cierra herido
Que busca en el monte amparo

Guantanamera guajiro Guantanamera
Guantanamera guajiro Guantanamera

Con los pobres de la tierra
Quiero yo mi suerte echar
Con los pobres de la tierra
Quiero yp misverte echar
El arroyo de la sierra
Me complace mas que el mar

Guantanamera guajiro Guantanamera
Guantanamera guajiro Guantanamera

Sonu sayfa 20 de

15 Mart

SEVDA

Soluk ziyaretlerin gölgelerinde bir karamsarlık
Camların arkasında pürüzsüz bir siyahlık
Bir fırtınaki nice yapraklar omuzlarında
Bir başkalık var pencereyi döven yağmur
damlalarında,
Uzun uzun ulumalar, ince bir ılık sesi
Kulaklarımın dibinde sanki bir ölü nefesi
Ocakta sönmek üzere bir kaç dal
Alay ediyor benimle yarım ay
Her gece böyle burası
Her şey benimle beraber ağlar.
Sen bu mahut köşeyi bilmezsin
Bilmezsin dudaklarının rengini hatırlatan
Bu dallar nasıl yanarlar.
Saçlarından örülmüştür burada siyahlıklar
Gözlerinin rengidir ziyaretlerin yeşili
Sen buraya islenmişsin sevgili.
Bu mahut köşe seni saklıyor kucığında
Bu son darbesi fırçamın
Sen haklısın bu son tabloda.
Biraz sonra ufuklara ak düşer.
Biter bu esrarlı geceler.
Bir karagün daha hayat halkasına
Tatlı derler bilirmisin yaşamak
Belki... Diyeceğim ama... Ah.
Olmasa (sevda)

Işık BİRSÖZLÜ
Adana Kız Lisesi

Dilegel coşan ırmak
Dilegel ey kıyı...
Sende bir büyük hatıranın izi var.
Anlat bize geçmiş
Bir şarkı gibi sindirerek gönlümüze
Dinle, duyacaksın aksini o bakır sesin
Ruhunda kaynaşmış olan o nefesin
Bulacaksın eserini dört bir yanında
Seni coşturan bu özlü kanında
Sönmiyen aşkını bulacaksın O'nun...
Olamazdı bir dağ ondan daha yüce
İnsan başka bir insan olurdu
Mutlak O'nu görünce..
Ey sonsuz akışları seyre dalan kıyı
Dilinde tekrarlıyan geçmişe ait şarkıyı
Ey denize varan sular
Ey tatlı hatıralar
Bizi de bizi de bağrına sar...
O'nun yapısı tunç, sesi bakırdı
O'nu gören kendini O'na bırakırdı..
O'nun ılık hatırası var
Ağaran başlarda
Şu kıyılarda ve şu taşlarda...
Burada bulacak seyre dalarlar
Hayalinde Atasını...
Burada alacak aşıklar
Ellerine sazını...
Burada görecekler kara kaşların yazını...
Bu kıyıları seyre dalan bir çift mavi gözdü
Bu kıyılarda O, muammaları çözdü..
Çözüldü burada mutlak sırların düğümü
Sanıyorum şu anda O'nu gördüğümü
Bir büyük varlıktı Atatürk adı
Heyhat!.. Dünyada O'nsuz ihtiyarladı
Güneyde dağlar denize varan düz olur.
Burada geceler hep birer gündüz olur.
Burada bulur insan derdinin her dermanını
Burada alır Türk olan kahramanlık fermanını
Toroslardır güneyin yolvermez sıra dağı
Çukurova tarihte aslanların yatağı.

15.3.1947
Aziz Turgut ERYALAZ

U N U T M A

*Geçti birbiri ardından otobüsler, trenler yıllarda
Kimbilir tozlu yollarda kaç otobüs
Demir raylardan kaç tren geçti.
Acı tatlı beklemeyle biten günleri unuttum.*

*Her otobüs gelişinde biletciden
Her tren gelişinde vagonlardan
Sordum seni...
Yorgundu otobüs, yorgundu tren
Gelişlerinde hüzün,
Gidişlerinde beziklik vardı.
Ama ben daha yorulmadım
Bezmedim beklemekten,
Yalnız hüznümlüyüm gelmediğin için.*

*Bazan bir tren çılgılığı duyardım.
Sen geliyorsun diye istasyona koşardım
Bazan rüzgâr eserdi,
Bu baygın şehrin üstünden
Bir haber var mı diye rüzgara sorardım
Dayanamadım bir gün,
Seni sordum upuzun raylardan
Başını kaldırarak dedi ki:
"Gelecek yıla ancak gelir."*

*Hani giderken
"Bir tren çılgılığıyla gelirim demiştin."
Sen gideli çok çılgılık dinledim
Benimkiyle beraber.
Beklediğim yetmiyor mu?
Bir yıl daha mı bekleyeceğim seni?
Yoksa hiç mi gelmiyeceksin?*

Zafer ÖZAGİL
Adana Ticaret Lisesi

K L İ Ş E N A S I L Y A P I L I R

Klişe yapılacak fotoğraf önce cama çekilir. Fotoğraf, ilâçlı cama negatif olarak çıkar. Negatif cam, ışığa hassas, ilâçlı bir madenî levhanın üstüne gelmek üzere özel şasiye konur ve ışığa tutulur. Madenî levha banyo edildiği zaman, üzerindeki bileşimin ışık gören tarafları akıp gider. Artık fotoğraf madene çekilmiştir. Bu devrede maden asit banyosuna konur. Asit ışık gören tarafları «yer», böylece bu kısımlar alçalır, basılacak fotoğraf meydana çıkar. Bundan sonra asidin indiremediği kısımlar freze tezgâhında oyularak çıkarılır. Sonunda hazırlanan klişenin eni boyu verilen ölçüye göre kesilip düzeltilir. Klişe oyulduktan sonra, yukarıda kalan kısımlar mürekkebi alır ve küçük noktalar halinde baskıyı yapar Prova tezgâhında, yapılan klişenin bir kopyası basılarak son kez gözden geçirilir. İşi biten klişe bir tahta üzerine çakılır. Bu tahta tam baskıya uygun gelecek kalınlıktadır.

Geçen sayıdaki

Testin Cevabı

Hazırlayan:
Güzin TOPLAR
İsmet İnönü Kız Enstitüsü

- 1 — Ne kuyruğu, ne kanatları vardır.
- 2 — Pırıl, pırıl parlayan mercanlı sahillerinden
- 3 — Acemceden
- 4 — Yeni Zelandanın.
- 5 — Bütün memeli hayvanlar gibi 7 tane.

Karıncalara ait ilgi çekici bilgiler

İNEK BESLİYEN KARINCALAR:

Bir çok karınca çeşidi, gül biti, kırmızı böceği gibi küçük böcekler yetiştirir. Mısır tarlalarında raslanan kahverengi karıncalar bunlardandır. Karıncalar tıpkı insanların koyunlara, ineklere yaptığı gibi, yetiştirdikleri gül bitlerine çobanlık ederler. Gül bitinin kırmızı böceklerinin emdikleri bit ki özsularının bir kısmı vücutlarında tatlı bir sıvı haline gelir; karıncalar bunu pek sever, onlara hafif hafif vurarak bu tatlı sıvıyı sağlarlar. Bunlara, karıncaların sağmak için besledikleri inekler diyebiliriz.

Karıncalar bu ineklerini, çevrelerine ottan, topraktan çitler yaparak düşmanlarından korurlar. Kışında bunların yumurtalarını yuvalarında saklar, baharda dışarı çıkararak, beslenebilecekleri bitkilere bırakırlar. Zengin özsuyu emebilsinler diye karınca çobanlar bunların yerini sık sık değiştirir, bir daldan bir dala götürürler.

DEPO KARINCALAR : Bazı karıncaların başlıca besinini mazi meşesinden elde ettikleri bir çeşit tatlı madde teşkil eder. Hayvanlar bunu yuvalarında depo ederler. Ancak depo edecek kablari olmadığından kendileri canlı depo görevi görür. Depo işini

yapacak karıncaların sosyal mideleri kendi vücutlarının bir kaç misli büyür. Bunlar bir odanın tavanında baş aşağı dururlar. Acıkan karıncalar oraya gider, depo karıncalarda onlara depolarından bir damla tatlı sıvı verir.

CANAVAR KARINCALAR: Afrika ile Güney ve Orta Amerikada yaşayan bir çeşit karıncanın besinini tüm den böcekler ve başka büyük hayvanlar teşkil eder. Bunların yuvası yoktur, boyuna av peşinde dolaşırlar. Kraliçelerini, yavrularını korumak için onları aralarına alarak büyük bir top meydana getirirler.

Ordu karıncaları diye anılan bu karıncalar kördür ama, hiç bir şeyden korkmazlar, çok yırtıcıdırlar. Küçük olsun, büyük olsun, yakaladıkları her çeşit hayvanı yerler. İnsanlar bile bunlardan korkar, ancak ateş yakarak hücumlarını durdurabilirler. Bir köye bu karıncalar saldırınca herkes köyü bırakıp kaçar. Geri döndüklerinde köyde bir tek canlı hayvan kalmadığını görürler.

Canavar karıncalar her eve girmiş, fareden yılan, daha başka böcekler varıncaya dek bütün canlıları yeyip bitirmiştir.

Biri açığız, diğeri saf iki kişi trende seyahat ediyorlardı. Açığız adam imdat frenini saf adama göstererek; «bunu indirene mükafat veriyorlar. İstersen bir dene. Bak ben indiremedim diyordu.»

Saf adam frene asılmasıyla tren birden durdu. Kondöktör içeri girip freni kimin çektiğini sorunca; bizim saf adam atılır. "Ben çektim ben, hemde tek elimle der".

Gençlik Salonunda Genç Kız Üzüntüsü

Pembe bir ışık
Hafif bir müzik var gençlik salonunda
Çıgınca oyun oynuyorlar onlar
Dans ediyorlar deli gibi
Bir kalabalık var rulet başında
Neşeli kahkahalarla bir topluluk
Toplanmış bir bahçede
Yıllanmış çınar
Bir genç kız saklamış karanlığında
O ağlıyor için için
İç çekiyor hafiften
Havuzun suları ayağının dibine seriliyor ince
ince

Bir otomobil sesiyle dönüyor arkasına
İlerliyor bir genç
İtiyor dalları yaprakları
Geçiyor varıyor yaşlı çınara
Dudaklarında
Önce tatlı bir ısıklık
Sonra hafif bir tebessüm
Kucaklaşıyorlar
Bir buse konuyor
Genç kızın gözyaşlarına
Güvenle dolu tanrısal bir öpüş örneği
Sonra koşarak giriyorlar gençlik salonuna
Onlar mutlu
Kötü yaşantılardan uzak onlar
Saadet dağıtıyorlar etrafa
Mutlu evrenlerinin güzel köşelerinden.
Nebahat SARUÇ
Kız İlköğretmen Okulu

PENCERELERİ

Pencereleri açma
Pencereleri
Ben kuşkulu adamım
Nem kaparım
Pencereleri açma
Pencereleri
* * *
Kırk yıl öncesi bir gök
Bulutlar o yılın bulutları
Ben benim içerde gene aynı duvarlar
* * *
Kırk yıl öncesi bir zan
Kılı kırk yaran gözler
Eller
Dudaklar
Ve pencerede tüller
Gönlümde sarı çiçek
Altımda pembe yollar
* * *
Pencereleri açma
Pencereleri
Kırk yıldır açık kapım
Hava akar soğuk kaparım
Pencereleri açma
Pencereleri

Eyyüp Burhan YEVKİL

I'M A BELIEVER

Baştarafı sayfa 16 da

Then I saw her face,
Now I'm a believer!
Not a trace of doubt in my mind!
I'm in love
I'm a believer!
I couldn't leave her if I tried.
* * *
Love was out to get me
That's the way it seemed
Dissappointment haunted all my dreams.
* * *
Then I saw her face,
Now I'm believer!
Not a trace of doubt in my mind!
I'm in love
I'm a liever!
I couldn't leave her if I tried.

O'nun Ardından

Baştarafı sayfa 4 de

Toprak rahat mı acaba. Unutulur mu acaba yatılan kucaklar. Unutur mu acaba kucaklar sevgilileri. Unutmuş Ozan'a göre:

«Bilmemki adını onun kim saklar
«Şimdiden unutmuş onu kucaklar
«Besbelli üşütür kara topraklar
«Soymanın soymanın giydiklerini»

Yaşamının baharında bir genç. Terkedip gitmiş her şeyi birden. Yapayalnız bırakmış kalanları. İp-issiz bırakmış yaşam evrenini. Tabutu geçiyor omuzlarda, önlerinden. O baba ki, o ana ki, o baci ki, o arkadaş ki, o sevgili ki nasıl dayanır o acıya, bilinmez. Ama dayanır işte. Dayanması gerekir. «O ölmedi, kalplere göçtü» diyen arkadaşı Ruhtan Yazıcı bakın nasıl sesleniyor:

«Tanrım bir anlık zevkin bedelini bu göç
«Senki iyilerden doğrulardan yanayken
«En iyimizden en doğrumuzdan aldın öç.
«Anlıyorum bizden çok severmişsin onu
«Bizler bu küçük evren doyamadan ona
«Alıpta süs yaptın en alâ mekânına
«İnan bize kardeşim bizler varken ölmezsin
«Anıların türbedarın edecek bizi
«Unutmadık unutamayızda biz seni»

Rahat uyu Hüseyin! Rahat uyu yerinde! Hepimizin son ve sonsuz dinlenme yerimizdir o bir karış toprak, buradaki yorgunluğumuza karşılık. Orda rahat olmamız gerekir aslında. Bizim yorgunluğumuz kederdir. acıdır, gözyaşındır burada. Unutmayız ve unutulmayız bizler bahtsız arkadaşım. Rahat uyu! Rahat uyu!.

D Ü Ş M A N

Yanıyor her yerler bir onulmaz yas içinde
Bir sonsuzluk düşü ki yakıyor benliğimi
Işıklar bir ok sanki şu varlıklar hiçinde
Deliyor insafsızca şu günahsız kalbimi

Açık bir yer arıyor bana kavuşmak için
Hep yas tutuyor şimdi bütün yeşil yapraklar
Güneş bile düşmanım bilmem acaba niçin
Beni kahretmek için ısıtıyor topraklar

Bütün her şey düşmanım kaderin cilvesi bu
Her zerresiyle her an kin bağlıyor yıllarım
Seni sevdiğim için inan bu telaş korku
Ama bilmiyorlar ki bende bana düşmanım

Tuncer ÇAĞLAYAN
A'ana Erkek Lisesi

ÖĞRETMEN

Baştarafı sayfa 6 da

Ey.. karanlık günlere ışık veren, uyuşuklara hareket, dengesizlere yön, yeni yetişen ruhlara asillik veren, öğrenme aşkını, içindeki hazineleri öğrencileriyle paylaşan sabırlı insan...

Ne mutlu sana ki her yükselen kişilere:
«Çocukluğumda tanıdığım ve taparcasına sevdiğim, güvendiğim ilk insan öğretmenim olmuştur.» dedirtiyorsun her kez. Senin için neler söylesem, neler düşünsem gene de az ve aciz kalır cümleler dudaklarımda..

Sözlerimi Hilmi Çingirlioğlu'nun «Öğretmen adlı şiiriyle bitiriyorum:

«Gözlerinin gördüğü para değil, çocuktur.
«Kulağın ondan gayri her sese kapalı.
«İnsan olan ideal koynunda yaşamalı.
«İdealden gelecek ölümden korku yoktur.»

«Öğretmen cemiyete başında bayrak tutar.
«O, bayrağın altında yalnız, ancak tanrı var.
«Her zafere giden yol selâmlarsa bu başı,
«Mutlaka kazanmıştır, en umulmaz savaşı.»

«Ve kalbin bir tarihtir ki sayfaları şan dolu.
«Mukaddesler sultan, üstün heyecan dolu.
«Katıksız Türk markalı yapısının altında.
«İman dolu, ülkü dolu, mübarek vatan dolu.»

Ayrılık

Girmişim bahçeye, güller dermeye.
Gülün goncasını derenler bilir.
Yıllardır hasretim, yarı görmeye,
Hasretin derdini çekenler bilir.

Sabahları bülbül, seslenir güle.
Feryadiyle onu getirir dile.
Bitmez mi hiç senin, çektiğin çile?
Baharda yeşile küsenler bilir.

İsterim kesilsin, çıkmasın sesim.
Gülün goncasını kabrime kosun.
Beni bilmeyenler «gariptir» desin.
Göz yaşıyla mektup yazanlar bilir.

Her gün ister idim, sabah olmasın.
Kızgın güneş ile goncam solmasın.
Yan göz ile bakan, iflah olmasın
Resmimi duvara asanlar bilir.

Ağladım inledim, ben de gülmedim.
Yalancı dünyadan murad almadım.
Sevgisine karşı, geri durmadım.
Mezarıma gülü dikenler bilir.

Süleyman KOCA
Özel Çukurova Koleji

Mükafat

Baştarafı sayfa 5 de

Berrin hiç bir şey söylemeden dışarı çıktı. Çıkarken, ümitle dolu olarak girdiği, fakat merhameti yüzünden şimdi dışında bulunduğu kapıya yeniden dönüp bakma isteğini duydu. Döndü. Kapıda, girerken heyecandan dikkat etmediği şu tabelâ vardı. «Avukat Bülent Kıvanç». Kıvanç... Bülent Kıvanç. Kıvanç... Bu ad beyninde döndü, döndü, sanki birden bire her yer ona bu ad'ı haykırıyor gibi geldi. Acıya o kadar alışmıştı ki, talihin böylesine inanamadı. Bir daha baktı. Doğruydü. Bülent Kıvanç Kıvanç... Yani kaybettiği ağabeyinin adı.. Baş döndü ve tam düşeceği sırada işine gelen, Avukat Bülent Kıvanç tarafından tutuldu. Ve bir çift çığlık:

— Berrin...

— Ağabey...

Biraz önce yaptığı iyiliğe bundan daha iyi mükâfat olabilirmiydi?

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	M	E	D	E	T	I	L	E		
2	L	E			D	E	F	E		
3	K	E	M	E	R			M	O	R
4	T	R	A	P	E	Z		A	L	I
5					Z	E	R	A	M	
6	N	A	K							
7	E	R								
8	D	E	N	O	D	E				
9	E	N	A	L	A	S				
10	M	A	Y	A	Y	E	N	K	E	T

Soldan sağa : 1- Tersi bir ad, tersi bir emniyet aracı. 2- Ced. kere. 3- Ünlü Fransız ressam ve heykeltıraşı, bir renk. 4- Sirkte cambaz'ın yaptığı hareket, bir renke. 5- Tersi bir kadın asilzade. 6- Bir meyve, bir hayvan 7- Bir meyve, tersi istikbal. 8- Modası geçmiş, bir meyve. 9 Çok güzel anlamında iki söz. 10- Tersi küçük deniz aracı meydana getiren anlamında iki söz.

Yukarıdan aşağı: 1- Jack London'un bir kitabı. 2- Balyıltıcı bir kimyasal madde, Gladysatörlerin döğüştüğü yer. 3- Bir hayvan yavrusu, tersi asyada bir yayla. 4 Tersi İtalyada bir nehir, gömleğin yakalarını dik tutan bir madde. 5- Müzikte bir terim, tersi anma. 6- Bir el sanatçısı, tersi meydana getirilen iz 7- Tersi sonuna bir harf eklenirse çok büyük bir hayvan, bir harfin okunuşu, başına bir harf eklenirse okların konduğu yer olur. 8- Dünyaca meşhur Fransanın romantik şiir yazarı. 9- Tersi telefonda ilk söz, tersi ölçü. 10- Kötümser kötü düşünceli.

Geçen sayıdaki bulmacanın çözümü :

Soldan sağa : 1- Yedivereni. 2- Adalet, kan. 3- Tevatür, ma. 4- Aba, otel. 5- Kira, ev. 6- Oy, Medine. 7- Dalavere. 8- Ata, en, cin. 9- Tat, ve. 10- Irak, vefat.

Yukarıdan aşağıya : 1- Yatakodası. 2- Edebiyat. 3- Davar, lata. 4- ilâ, ama, ak. 5- Veto, e-vet. 6- Etüleden. 7- Revir, ve. 8- Ek, necef. 9- Nam, te. 10- İnan, anıt.

1 - Bu sayıda yayınlanması uygun görülen bulmacanın sahibi Adana Erkek Lisesi öğrencisi Necati Oktan'a armağan verilmiştir.

2 - Geçen sayıdaki bulmacayı çözenler arasında kura çekilerek Karşıyaka lisesi öğrencisi Aysel Akkaya'ya ve Özel Ata Koleji öğrencisi Yıldız Özgül'e armağan verilmiştir.

D İ K K A T

1 — Dergimizde her ay yayınlanması uygun görülen bulmacanın sahibine armağan verilecektir.

2 — Dergimizde yayınlanan bulmacayı doğru çözerek bize gönderenler ya da kendi getirenler arasında kura çekilerek ikisine armağan verilecektir.

Dergimizde yayınlanan bütün şiirler ve kompizisyonlar arasında bir yarışma düzenlenecektir. Her iki yarışmada başarı kazanan beşer esere armağan verilecektir. Sonuçlar dergimizin "Mayıs" sayısında duyurulacaktır.

Not : Yönetim kurulu üyelerinin yazıları yarışmaya girmeyecektir.

MEVLÎD

BAHTSIZ ARKADAŞIMIZ HÜSEYİN TÜZÜN'ÜN
BİZİ SONSUZ ACILAR İÇİNDE BIRAKARAK
TERK ETMESİNİN 40. GÜNÜNE RASTLAYAN
22 - NİSAN - 1967 CUMARTESİ GÜNÜ, YATSI
NAMAZINDAN SONRA ÖZGÜR CAMİİNDE
ADANA ERKEK LİSESİ, III. FEN, C SINIFI
ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN RUHUNA MEVLİD
OKUTTURULACAKTIR. BÜTÜN DİN KARDEŞ-
LERİMİZ VE DOSTLAR DAVETLİDİRLER.

BANKER
ENVER SAYILGAN

Tasarruf Bonosu,
Tahvil, Hisse Senedi

ENVER SAYILGAN
BANKER

Vakıflar Çarşısı Telefon : 3625

A D A N A

SAYIN ADANALILAR
S H E L G A Z

Adanaya Beraberinde Ucuzluk getirdi
12,5 Kiloluk Tüpler evinize, işyerinize kadar teslim yalnız
26 Lıradır.

S H E L G A Z girer ucuzluk başlar
S H E L G A Z girer dert biter.

ADRES : Kızılay Caddesi No. 34 - 36

A D A N A